

Voinea Poporului

ORGAN AL »LIGEI APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE«

...MENTUL

Pe un an 460 Lei

De jumătate an 80 Lei

Pe trei luni 40 Lei

REDACȚIA ȘI

ADMINISTRAȚIA

ARAD

STRADA HORIA No.

(Librăria Martin)

Anul III. — N-rul 33.

APARE SĂPTĂMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminecă 1 Nov. 1925

Cine a biruit în ultimile alegeri.

Cât privește pe alegătorul intelectual, acesta, dacă nu este legat prin interese personale de vre-un partid oarecare și posedă o conștiință dezvoltată, — se găsește în fața urnei tot atât de încurcat, ca și țăranul analfabet dela Hălmașiu.

El vede, doar, oameni de omenie și ticăloși în fiecare partid, și nu va putea descoperi nici cu lampa lui Diogene, deosebiri de principii fundamentale în programele partidelor noastre burgheze. Toată lumea știe, că în partidul național, găsim pe „liberalii” Ardealului și că partidul liberal n'a întrecut guvernarea Consiliului Dirigent, ori a averescanilor.

Netăgăduit, că din partea guvernului, alegerile pentru camerele agricole, au fost o probă de sondare a opiniei publice. Și adevărul constatat e, că nici opoziția unită nu prea are de ce să se mândrească cu strălucita biruință.

Masele largi ale poporului, în cele mai multe părți ale țării, sunt străine de luptele de partid și nici n'a încercat nimeni încă să le facă o școală politică. Diferitele alegeri, premerse de o propagandă electorală cinstită și la nivel ținută, ar forma cea mai instructivă școală politică pentru popor. Dar cine se sinchisește să o facă?

Candidările se fac la club, în capitalele de județ, între prieteni, după formula binecunoscută și la noi în Ardeal: eu pe tine, tu pe mine și după ce te-ai săturat de ședere, te scoli, să mai șeară și altul. Listele odată alcătuite se trimit la centru spre aprobare și apoi se impun satelor. Ce mai tura-vura cu poporul, ce trebuie să mai știe țăranul câte toate!

Curat mentalitatea lui moșu meu, fie iertat popa din Lazuri, care părându-i-se, că mă prea ocup de școală, îmi spunea adesea: *nu-i bine, măi nepoate, să știe prostu cartel!* Sau pățania colegului din vechiul regat, căruia boierul i-a oferit leafă dublă decât are dela stat, numai să mai înceteze cu școala. Și această mentalitate medievală se mai susține încă cu putere în ce privește îndreptățirea poporului la o viață politică.

Suflete noi.

Suflete mari, suflete alese, ne lipsesc întotdeauna și oricând.

Dacă ne gândim la trecut, prin minte ne trec figurile mărețe ale trecutului, învăluite de aureola strălucitoare a veacurilor apuse. Fiecare veac, își are figura sa măreață, care înalță cu brațul și numele său, — pe a-i săi, pentru istorie.

Istoria dar, ne învață, cum să trăim, cum să cunoaștem prezentul; — ea ne pregătește pentru viitor!... Din cartea veacurilor trecute, culegem învățămintele folositoare, pentru prezent, din ea intruchipăm fibrele vieții viitoare!...

Ne trebuie dar întotdeauna oameni aleși, cari să strălucească prin faptele lor și să lase urme de lumină, în veacul lor. Să ne pregătim dar, tinerile vlăstare pentru viață. Pentru viața unui popor, nimic nu este mai important, decât creșterea tinerilor, în spiritul vremii, decât formarea sufletelor alese, — cari să înalțe veacul lor. Să-ne pregătim dar tinerii, în spiritul vremii, să-le infiltrăm în inimă, dragostea de Patrie, respectul de legile ei și avântul pentru armata ei, — iar credința, să-ne încălzească inimile, în tot pasul nostru.

Formăm cu toții, un mănunchi, în Patria noastră și cu cât vom fi mai strânși, cu atât vom fi mai tari, cu atât vom forma un zid, mai de netrecut. Iar legile noastre, sunt zăgazul, care ne apără, care ne pun la adăpost. Avem dar un bun, care este Patria noastră, iar legile ne învață, respectul pentru „ea” și pentru făuritorii ei!...

Armata este scutul neprețuit, care oricând ne apără, contra dușmanilor!... Avem datoria să-ne facem dar serviciul, fiecare ca cetățean și ostaș. Când Patria ne chiamă, să pornim cu dragoste și să-ne îndeplinim, această sfântă datorie.

Același rol, îl are și școala. Ea formează sufletele tinerilor vlăstare. ea pregătește pe cei mici, pentru viitor. Ea ne ajută la adunarea cunoștințelor folositoare, pentru viață, și la luminarea sufletelor și inimelor noastre.

Avem dar trei instituții: *biserică, armata și școala*, — ele ne povățuiesc prezentul și-ne călăuzesc în viitor!... De ființa lor trebuie să-ne îngrijim, căci de ele depinde existența Patriei, care ne îngrijește, ca o mamă bună.

Să-ne iubim dar Patria și să jertfim pentru ea tot ce avem mai scump...

Tr. Mager prof.

N. S. Vlad.

Prețul unui exemplar 3 Lei.

Frați Români,

Înțeleg prin aceasta, numai pe acei români, care simt româneste, nu și pe cei vânduți streinilor, sau pe cei cari din cauze mai mult sau mai puțin „umanitare”, — recte, — „materiale”, li s'au atrofiat sublimul simț al iubirii de neam și de țară, — devenind mult mai periculoși de cât însuși streinii.

Feriți-vă, frați români, de acești „avortați” ai neamului românesc!...

După cum știți, „poporul ales”, — ales de diavolul, geniul răului — ne-a copleșit cu totul.

Avem în țară între 2 și 3 milioane de asemeni lighioane, la o populațiune de 14-15 milioane de români și alte nații!

Guvernele românești —
— le-au dat după războiul mondial drepturi cetățenești în masă, adică, au asimilat cu românii pe toate haimanalele din neamul lui Iuda.

Știți toți ce purtare au avut acești feroci și blestemați creaturi, cu bieții români ce au rămas în teritoriul, ocupat vremelnic, de armata dușmană.

Știți cu toții cum în timpul acelei ocupațiuni furau și despoiau pe români de avutul lor, pe care în urmă îl vindeau soldaților inamici, îmbogățindu-se din furt, lacrimi, lipsuri, etc. îndemnând și silind pe femeile române, — din cauza lipsei, — de a fi pângărite de toate spurcăciunile pământului!

Știți cu toții ce purtare au avut acești sălbateci, cu ziii lor „camarazi” români, în lagărele de prizonieri din Germania, Austria, Ungaria, etc, pentru că aveau puțința a se înțelege în vorbă prin jidovescă limba germană.

Știți cu toții purtarea ce au avut-o în rândurile ostirei noastre, cea mai mare parte stând la părțile sedentare, iar cei puținți ce erau pe front, s'au transformat în trădători, îndemnând și pe românii, cei slabi la minte, a dezerta la dușman, pentru ca în urmă să le devină... călăi!...

Știți cum în iarna grozavă din 1917 acești cetățeni români „chinuiau” pe prizonierii români, înjugându-i la căruțe cu care suiau pe munte proiectile pentru artileria inamică, care bombarda pozițiile românești dela Oituz și altele, lovindu-i cu bicele ca pe animale pentru a face parte prin zăpadă până la pept!

Știți toți, după ce ați venit din Moldova, cum ați găsit pe toți din familia voastră: slabi, abătuți, numai pielea lipită pe oase, iar pe jidani: grași și umflați ca niște cartaboși puturoși și plini de bani!

Știți toți cum jidanii s'au năpustit după război, cumpărând toată averea mobilă și imobilă a românilor — sărăciți de ei — pe sume de nimic, și cu bani furați tot dela români!...

Știți toți cum azi aceste lipitori s'au umplut de bani din speculă și din un negoț necinstit și necontrolat de nimeni, acum au averi, imobile urbane și rurale, automobile, se duc vara la băi — având sau nu nevoie — dar având bani de nu știu ce să mai facă cu ei. Așa d. ex. la stațiunea balneară „Băltătești” din Moldova, la 800 vizitatori din vara aceasta numai 8 au fost români!... iar restul jidani! Această proporție înspăimântătoare s'a observat mai la toate stațiunile balneare sau climaterice din țară!...

Știți toți și i vedeți zilnic, cum jidani și jidoafceele s'au îngrășat de umblă pe strade ca niște rațe leșești, gâfând!...

Știți toți, cum s'au strâns în orașele românești și orașele — nemuncind nimic — dar adunând și speculând toată producția agricolă a țăranilor români, dându-le în schimb: stambe putrede, mărgelile și alte nimicuri, — ochii biruitoari ai autorităților noastre „zise românești” polițienești și administrative, fără a se sinchisi de acest trafic murdar și odios!...

Știi toți, cum adună dela bieții țărani români: rate, găște, găini, pui, ouă, brânză, smântână, lapte, fructe, etc, pe care le consumă ei, iar țărani iau în schimb din dughele lor: rachiuri otrăvite, care le scurtează viața, ei rămânând a mânca ierburi, ceapă, usturoiu și trnciu, în loc de mămăligă!...

Știi toți, ce misiune antiromânească propovăduiește și urmărește așa zisa: Uniunea Evreilor Pământeni din București de sub șefia demonică a lui Filderman și Stern, cum și a poveștilor drăcești ale Rabinului Niemirover și a celorlalți rabini și hahami presărați ca o pânză deasă de păianjen în întreaga țară!...

Vă întreb acum, Frați Români: Știu toate acestea cei din capul țării Românești?

Știu toate acestea economiști cu dor și iubire de neamul românesc?

Știu toate acestea oamenii politici din această țară?

Știu toate acestea aleșii națiunii: Deputații și Senatorii?

Știu toate acestea cei 28: Mitropoliți și Episcopi din această țară?

Știu toate acestea miile de fețe bisericesti, cari sunt păstori sufletești ai acestui neam românesc — care se ofilește și degenerază, sub ochii lor?

Știu toate acestea Miniștrii țării, care alegă prin țară în trenuri ministeriale confortabile, în automobile luxoase ale țării, care în 30 zile ale unei luni, iau parte la cel puțin 50 de banchete date în onoarea D-lor din banii țării?

Știu toate acestea, toți înalții degători din țara românească, cari și ei au devenit mulțimionari — cu toate că au o lefsoară ceva mai mare că pensile ce primesc lunar martirii neamului: „Pensionarii Statului”, cărora li s'au oprit din leafă timp de 30—35 ani, rețineri în lei egali cu „aurul” după cum li-se plătea și leafa — iar acum li-se restituie — sub titlul de pensie, o sumă în lei egali cu 2 centime aur, din care cauză mor literalmente de foame ei cu familiile lor?

Știu conducătorii acestei țări, că acești viermi au pus stăpânire pe Presă, prin care otrăvește opinia publică prin știri plătute de Rabini și Hahami, — prin care asmută clasele sociale române una contra alteia, pentru a vâra ura și dușmănia între ele, utilizând dictonul: „Divide et Impera”; prin care ne defăimează în ochii întregii lumi, cu scopul de a ne înegri în ochii statelor naționale din lume, ca, încet, încet, să se desintereseze de noi și să ne lase în ghiarele neamului lui Iuda?

Știu autoritățile românești, ce se vorbește și se plămădește în Sinagoge, Școlile și Comunitățile neamului lui Iuda, care abundă în orașele acestei țări, și care se înmulțesc pe fie-care zi?

Dacă știi, ce măsuri s'au luat contra acestor uneltiri ascunse ale acestui neam, înverșunat vrăjmaș al țării și neamului românesc?

Dator este guvernul, ca prin un Comunicat Oficial, să arate acele măsuri, pentru a liniști spiritele, ce au început a clocoți în sufletele tuturor românilor... care și iubesc țara și neamul.

Iată, Frați Români, ce se petrece în bogata și blagoslovita noastră Țara Românească!...

Frați Români... „Adevărați”.

Strângeți rândurile, adunați-vă grupați-vă cu tot sufletul și cu toată inima în jurul celor ce simt românește, în jurul celor ce au mai rămas în țară cu iubire de neam, și cereți-le sfatul lor creștinesc și românesc, de ce trebuie să se facă de azi înainte în această frumoasă Românie, pentru a scăpa de acest jug rușinos!...

Căci, vă declar, că nu va trece mult și lucrurile trebuie să se îndrepteze, așa, ca numai românul în țara sa să fie stăpân, bogat și domn, iar, toți străinii să fie numai tolerați de a trăi și ei pe pământul frământat cu sânge și sudoare de români de sute de veacuri.

Onoare marilor Români care luptă pentru desrobirea țării și a neamului său.

Onoare, Tineretului Studentesc Român, Universitar, care a înțeles la vreme periculoasă ce ne amenință neamul și independența politică, economică și etnică.

Slavă și cinste Dumnezeuului Părinților noștri, care au sădit puternic în tineretul român, acest nobil sentiment de iubire de neam și țară.

Neamul românesc și „România” nu va pieri nici o dată, căci, noua generație — tineretul român — a asvârlit jos zăbranicul ce acoperea mințile multora și și-a luat avântul, care le va încorona frunțile cu nimbul eroilor.

Poezii, au avut tot-da' una în inspirațiile lor... ceva din divinitate... au pătruns în secretele destinului...

Așa, marele D. Bolintineanu:

„Viitor de aur țara noastră are
„Și prevăd prin veacuri a ei înălțare”!

Divul V. Alexandri (Ovidiu)

„Aici... în Răsărit...
„Vlăstarul, fiu al Romei
„... Ștejar... a devenit!”

Iar genialul M. Eminescu, poate dormi în pace, căci în țara lui iubită, au mai rămas puțini cărora trebuie să le mai repetăm.

„Cine au îndrăgit străinii
„Mânca-l-ar inima câinii
„Mânca-l-ar casa postia
„Și neamul nemernicia!...”

Fericită țară ești Românie!, cari ai avut și ai asemenea filii...

Fii liniștiți pentru viitorul tău... căci Mareți va fi!...

Maiorul, Mich. Mărculescu.
Ploesti, Sept. 1295

Dela vorbă la faptă.

Intr'un articol bine documentat distinsul scriitor dl Al. Lascarov-Moldovan arată cum s'a banalizat icdia exprimată prin cele două noțiuni „Unire sufletească”.

Și cum ar fi altfel când în orice loc și timp, la orice ocazie potrivită sau nepotrivită, flutură pe buzele tuturor cuvântul să ne unim; numai pe buze, nicidecum tradus în faptă. Mulți au vorbit, puțini au făptuit și, și mai puțini au urmat exemplul frumos al celor dela Tătărași, Liga Culturală, Astra etc.

Câte nu s'ar fi putut face aici în acest oraș cu trecut oneros în istoria culturală a neamului nostru; aci unde atâtea talente literare sunt; unde atâtea intelectuali ce ar putea lua frumoase inițiative se găsec, unde atâtea energii se irosesc, unde din toate colțurile zării s'au strâns tineri și bătrâni și unde foarte adese ori vezi fălăind reverenda sacerdoțială a cucernicilor părinți, pe urma sacrificiului cărora altădată s'a menținut unitatea sufletelor schingiuite și apăstate de vitregia soartei. Nu-i prea târziu. Anul școlar abia s'a început, tinerimea înviorată de vacanță e dornică de muncă, de cât mai multă muncă — ce trebuie însă canalizată. Puțină hunăvoînță din partea conducătorilor numai și suburbiile orașului Arad se vor împărțasi cu drag — însetați fiind — din cuharistia intelectuală a românilor.

Aici la centru sunt destule făclii puternice la lumina cărora se pot cizela și îndulci aspirațiile sufletești prevenite din suferința ce a schimbat din temelie concepția lumii de viață, adevăr, dreptate și Dzeu. La periferie e locul făcliiilor mai slabe, a căror lumină nu va fi prea orbitoare și incet, încot va face prin faptă nu prin vorbă — cundscând intelectualul sufletul muncitorului iar muncitorul intenția cărturarului — să pătrundă în cele mai adânci substraturi, datorita încheării noastre naționale unirea sufletească.

Amintind de aceste datorințe de implinit în noul an școlar, mă refer mai mult la acei cu dor de muncă și drag de neam — și mai ales la studenții Academiei Teologice, viitorii păstori de suflete, către cari umiliții își vor îndrepta pașii.

Spre voi se îndreaptă nădejdea noastră slujitori ai sfântului altar.

Arad 21 Oct. 1925.

C. Neculescu.

Comitetul Central Executiv

al Ligei Apărării Naționale Creștine.

PREȘEDINTE:

A. C. Cuza

V. PREȘEDINTE:

Prof. Dr. N. Paulescu

Dr. Valeriu Pop

Prof. Dr. C. Șumuleanu

SECRETAR GENERAL:

Dr. V. Roman

SECRETAR AJUTOR:

Dr. I. Istrate

CASSIER:

C. Rădulescu

MEMBRII:

A. Bacaloglu

Ing. Gr. Bejan

Dr. D. Benea

Prof. I. C. Cătuneanu

Maior Christopol

I. Zelea Codreanu

Preotul C. Demetrescu

Prof. Dr. I. Hațieganu

Iunlu Lecca

Prof. Dr. T. Malaiu

General G. Marcu

Preotul I. Moța

Colonel I. Nicolcea

Dr. G. Rusu

Emil Vasiliu

... Constituit la 18 Septembrie anul curent a decis să ia parte cu liste proprii la alegerile viitoare comunale și parlamentare. Rugăm deci ferbinte pe toți Români de bine să se organizeze formând în toate comunele din întreagă țara comitee comunale și să încunoștințeze despre lucrul acesta Regionala noastră sau pe celelalte mai apropiate, redacția revistei „Infrățirea Românească” din Cluj Str. Bob No. 7 și a ziarelor „Liber-tatea” din Orăștie și a ziarului nostru și în fine comiteeul Executiv Central a L. A. N. C. din București Str. Romulus 35.

FASCIȘTI! Indemnați pe românii cariștii să cetească să primească în casa lor gazeta „Voința Poporului”. Ea este un prieten bun, și din paginile ei se revarsă: dragostea către țară, dragostea către biserica creștină, dragostea către tot ce-i românesc!

Răspândirea culturii.

de D. Vasiliu-Bacău.

— Stărsit —

Trebuie să luptăm din răputeri împotriva pornografiilor, cu care unii oameni caută să-și apere lipsa lor de talent în literatură și în frumoasele arte. Morala publică cere să se înlăture din lucrările artistice și literare tot ceea ce jicnește bunul simț, tot ceea ce înjosește pornirile nobile ale sufletului nostru.

„Arta, așa cum unii par a-o înțelege, nu este decât o meserie de destrăbălași. Ea îngăduie, poate, să străbați gama senzațiilor brutale și a curiozităților grețoase, dar cu asta s'a încheiat. Astfel înțeleasă, arta nu înalță, ci înjosește. Ea afundă sufletul în vasul patimilor omenești și-l înlăntuește în robia desfrăului. Arta cere armonia facultăților noastre, iar nu turburarea lor.” (Abatele Sertitlanges)

Cuprinsul cărților trebuie să fie nu numai moral ci și folositor. Chiar scrierile literare nu pot avea o valoare reală de cât atunci când odată cu frumusețea hainei, cu care îmbracă ideile, contribuiesc la răspândirea științelor binefăcătoare.

„Literatura ar trebui să fie nu numai o artă frumoasă, ci și folositoare. Când cele două idealuri, folosul și frumusețea sunt în ceartă, oare nu e mai bine să inclinăm, în spre cel dintâi? De altfel acest principiu stăpânește întreaga activitate omenească. Totuși voiu mângăia pe aceia cari nu văd în literatură decât o artă frumoasă spunându-le că stilul și frumusețea sunt termeni de valoare relativă, un produs al tovarășiei ideilor, al moștenirii, al educației și prin urmare — ceea ce nouă ni-se pare numai folositor, urmașilor noștri va putea să pară și frumos.” D. Folkmar.

Cărțile științifice aduc cele mai mari foloase. Prin mulțimea lămuririlor asupra vieții universale, prin nenumăratele învățăminte ce ne pun la îndemână, ele ne fac mai stăpâni pe elementele naturii, mai încrezători în noi înșine.

„În toate privințele, e mai bine să înveți înțelesul lucrurilor decât acel al cuvintelor. Oricum ar fi, ca exercițiu intelectual, ca exercițiu moral sau ca exercițiu religios studiul fenomenelor ce ne înconjoară ne folosește nemărginit mai mult decât studiul gramaticelor și al lexicoanelor.” H. Spencer.

Cele mai multe din scrierile pe care le citește poporul nostru, sunt romane sau novele streine lipsite de orice putere educatoare și traduse în cea mai pocită limbă românească.

La noi încă nu se știe, că spre a traduce cu izbândă o lucrare literară, traducătorul trebuie să fie el însuș un literat. Ne lipsesc până acum scrierile cari să vorbească de-adreptul sufletului românesc și îmbărbătându-l — să-l pornească spre fapte mari. Cât de bine ar fi să ținem și noi socoteală de cuvintele poetului Oct. Goga:

„În lupta de redeșteptare a neamurilor literatura și-a cerut totdeauna partea ei. La începutul oricărei mișcări de desrobire stă în istorie o poezie, o operă de artă. Ea e trâmblăta fermecată, care dă alarma și deschide drumul primenirii omenești. Noi trebuie să fim un popor luptător, un popor care privește înainte, care are idealuri de îndeplinit. Avem deci nevoie de o literatură luptătoare, o literatură înfrățită cu marile probleme ale existenței noastre, o literatură milenară, dincolo de marginile unor imbolduri individuale, o literatură care are ochii ațintiți spre cer, dar care sub picioare simte pământul, pământul nostru: o literatură națională.”

Pentru răspândirea culturii în popor ar trebui măcar pe viitor să se lucreze cu mai mult temei, căci felul cum s'a lucrat până acum, nu face cinste nici Statului, nici cărturarimii noastre. Să se înființeze școale îndestulătoare pretutindeni, pentruca nici un copil — oricare ar fi naționalitatea lui — să nu mai fie respins dela învățătura românească. În chipul acesta deodată cu luminarea fraților noștri, se va grăbi și asimilarea streinilor din țară. Vom lucra pe două căi la întărirea neamului românesc. Cărturarilor noștri sunt datori să înființeze cât mai multe societăți culturale, cari să pună la îndemâna Românilor de pretutindeni cărți și reviste bine scrise, frumos ilustrate și cu prețuri foarte ieftine, tot aceste societăți ar trebui să organizeze: șezători literare, conferințe, expoziții artistice, reprezentații teatrale, excursii, întreceri muzicale și gimnastice ș. a., în toate ținuturile locuite de Români. S'ar da astfel puțință fraților noștri de pretutindeni să se adape neîncetat din izvorul sacru al dragostei de neam și să uu cadă în mrejele întinse de streini.

C. C.

fața alegerilor comunale

Alegerile comunale se vor ține după cum se știe, pe mijlocul lunii Decembrie. Până aici oamenii de bine și cei cu puțină carte, ar fi de dorit ca să cunoască legea comunală și să se mai repete greșelile trecutului și evenimentele noi și să se reforme să ne găsească perfectă nepregătire. — Har de celui de sus, c'ai dat voie să se pronunțe manifestul liber liberei voinți. Vocea poporului voința națiunii vor fi dătoare de ton și vor așeza greu în cumina politicii de azi. Dzeu altădeci prea bun cu noi, ne-a ajutat și acum ca și altădată. Ne-a dat o țară fără pereche pe fațaământului, dar viitorul ne va pune numai, dacă vom fi și vrednici de ea. Tot el a făcut mină în capetele conducătorilor și au dat țării și legea comunală, pe lângă celelalte multe, mari și foarte sănătoase reforme. I-a un adevărat dar a fost această reformă. Darul acesta însă numai așa va fi prețios, dacă poporul și va arăta vrednic de el, altfel intru el este o pacoste și un ezastru pentru țara întreagă.

În sfârșit vă veți alege singuri amenii, care să vă conducă la cel mai bun sfârșit destinele noastre; vă veți alege singuri pe cel dintâi între voi, pe primarul nostru, și nimeni nu va putea influența aceste alegeri. Gândiți-vă bine, și vă pregătiți din vreme, căci așa veți dormi, după cum vă veți așterne. Fiind în fruntea voastră omul ales de voi și nu cel numit de stăpânire, vă veți apropia cu toată încrederea de el, ca de părintele și binefăcătorul vostru; iar el pus în capul vostru se va jertfi pentru voi, ca Cristos pentru Biserică sa. Astfel de oameni să alegeți în sfaturile comunale, pe care nici ademenirile politice și nici banul lui Iuda nu-i poate convinge. Și-atunci vor fi sfaturile acestea, cele visate de noi: "adevărate temple", unde ura, invidia și răutatea cu toate păcatele lor nu au ce căuta. Lurându-se în felul acesta, veți avea binecuvântarea urmașilor voștri și cari îi fericiți; iar din contră blestemul lor, care nu vă va lăsa să dormiți în pace somnul divinei binemeritate.

V. P.

AMICI!!!

Dedicată celor mulți

I.

Cât trăiești, — dac' ai avere, —
Ești de toți considerat.
Ai prieteni, ai și rude
Și destul ești laudat. —

II.

Potcovar, brutar, ori pictor,
Vânzător, hamal, hornar,
Pentru ei n'are înșămnare
Bani, să ai la buzunar!

III.

Iar când stors de-a tale zile,
Mori, scăpând de-al vieții chin,
Zic: „Mâncându-ți din pomană”
Încă unul mai puțin!

Eug. D. Bejan.

Să candideze Cuza la Lugoj?

O întrebare, ca ceva tainic și nedeslușit se naște azi în sufletele multora dintre noi. „Să candideze Cuza”? Să înceapă lupta pe față, lupta pe viață și moarte, lupta sentimentului național adânc jignit de cei fără de cruce? S'o înceapă chiar aici în centrul celui mai sguduit colț al românismului, în Banatul îndurerat? Da! Să candideze și să înceapă lupta. Și chiar aici să înceapă, unde sufletele sunt mai sfâșiate, unde sabia dușmanului și mâna diplomatului a tăiat mai adânc în corpul țării noastre, unde rana e pururea proaspătă și mereu sângerează: Pată ce nu se va mai șterge de pe obrajii diplomației noastre. Aici să înceapă lupta, care, să zguduie din temelie tot corpul Banatului, ca să tresară și inimile celor nemângâiați și lăsați în voia sorții, dincolo de hotare. Aici să sune pentru prima dată goarnea, care chiamă cruciații pe câmpul de onoare și-i duce la victorii. Aici să se ridice drapelul conștiinței și-a redeștării, și noi vom trage sabia dreptății. Și dacă norocul nu va fi cu noi, fruntea noastră nu se va pleca. Vom deschide rane noi, și vom trece din jertfe în jertfe până la izbânda. Cuza este izbânda noastră, el este idealul sufletelor tinere și nepângărite de păcatul partidelor. El este simbolul românismului în jurul căruia să ne stringem șirele. Veniți din toate unghiurile țării, ca să-l ridicăm sus, de tot sus, deasupra tuturor relelor vremii în care trăim. Sorții s'au aruncat acum. Așteptăm numai semnalul de luptă, și toată nobilimea sufletelor românești va fi la locul ei.

V. P.

„Bârfeli?”

Ca răspuns la informațiile din „Aurora” referitoare la administrația județului nostru, ziarul local „Tribuna Nouă”, în locul unei desmințiri obiective, mă numește pur și simplu bârfitor.

Înțeleg, dacă s'ar dovedi de neintemeiate cele relatate de mine.

Pentru ce nu publică „Tribuna Nouă” răspunsul meu, prin care afirm că nu 3000 Lei, ci 30.000 Lei, mi s'a asemnat în cinci ani din partea administrației județane, pentru lucrări scripturistice oficiale, traduceri de regulamente de serviciu, statute comunale, statute de pensii etc., ceace înseamnă o muncă cinstită și nu se poate asemăna cu milogeala și cerșitoria altora.

Aș dori să se publice actul de asemnare a subsemnatului, pentru o lucrare de 2 luni prin librării, colecționare de cataloage, selecționare de cărți, corespondență cu librăriile din București etc. și tot odată actele și titlul sub care au beneficiat cei amintiți în Aurora.

De altcum sunt pregătit la ori ce atacuri personale, din partea indivizilor discreditați în „Uniunea” și chiar la reeditarea vechilor infamii din „Gazeta Tr.” spulberate odată în fața justiției și a opiniei publice.

La ce nu recurg cei cari nu mai au ce pierde și trăesc ca apași ai presei românești? Regret singur faptul, că „Tribuna Nouă” care s'a afirmat ca un organ serios și obiectiv, refuză răspunsul și apărarea la atacuri personale.

Ov. Dante Gherman prof.

*) Pentru cele cuprinse în acest articol Redacția nu ia răspunderea.

Momente de însuflețire.

În ziua de 11 Octomvrie s'a desvelit, în comuna Sânmiclăușul mare, bustul lui Mihail Eminescu, gloriatorului poeziei române.

Soarele, acest dominator al microscopicelor noastre planete, a căutat par' că dinadins să și acumuleze pe aceasta zi toată comoara razelor sale revărsându-le în toată strălucirea lor asupra acestei sublime serbări consacrată memoriei dispărutului astru al grațului românesc.

Afluența la aceasta manifestație de caracter cam neobișnuit mediul nostru egoist și petrificat în mocirla materialismului a fost demnă de recunoștința cu care datorăm titanului nostru poet.

Asistența deși nu era aceea acărei număr trebuia să culmineze peste așteptările noastre, totuș pe complexitatea chipului ei se putea citi aceea răpitoare și nesățioasă admirație ce o poartă sârbătoritului. Astfel ea a format un sănătos și multicolor mănunchiu de trandafiri în a căror artere se plămădește parfumul îmbătător al adevăratului sentiment național.

Ferite de banalele și ordinare nuanțe politice, aceasta serbare a putut lua avântul unei sincere și zguduitoare însuflețiri generale.

Desvelirea bustului, turnat în bronz de sculptorul Bârlad a zămislit o atmosferă plină de pietate pentru memoria marelui dispărut.

S'au rostit cuvântări cu aceasta ocaziune dintre cari se distinge brusc aceea a poetului nostru Octavian Goga. Fecunda sa imaginație poetică, care a strălucit din nou aticismul limbii sale, a rechemat din cele mai obscure ascunzături ale organelor omenești la centrul de maximă pulsație până și ultima picătură de sânge rădăcită pe pustiile căi ale tendințelor materialiste, făcându-ne să trăim măcar o clipă în adevăratul templu al sublimului idealism de care Eminescu a fost pătruns în toate vibrațiile sale de poet.

Mândru și măreț, sculptor ca o divinitate în reflexul razelor solare; gloria poeziei române, renașterea graiului românesc și redeștătorul sentimentului național, autorul doinei dela „Nistru până la Tisa” se ridică majestuos în chipul său de bronz, eternizat în duioasa Sa melancolie ca un luceafăr „nemuritor și rece” veșnică sentinela la granița de Vest a României întregite.

Laudă vouă Români din acest colțisor de țară, ce din imboldul vostru ațâțat de un foc sacru ați nimerit în bezna timpilor noștri calea cea luminoasă să dați acest exemplu de abuzuri de gesturi nobile și cu adevărat înalțătoare, cimentându-vă pe vecie un altar sufletesc de unde în vremuri de grea cumpănă precum și în zilele voastre de seninătate să absorbiți cugelările imaculate și regeneratoare ale acestor sfinte candelă ce luminează pe azurul literaturii noastre.

Traian Chiriță, Timișoara.

Descântecul Șerpilor și ipnotizare.

DI. Al. Brătescu-Voinești a făcut o comunicare la Academie arătând puterea de influență sugestivă a unui țaran N. Păscaru, care ipnotizează șerpii dela distanță, oprindu-i în loc și poruncindu-le să execute mișcările dictate de el. După comunicarea dela Academie DI. Brătescu-Voinești s'a dus, întovărășit de un alt academician, leșan, la M-rea Znagov, unde trăește N. Păscaru, care la cererea cu i s'a făcut a repetat experiența cu un șerpe de pe lacul de lângă mănăstire. N. Păscaru zărind șarpele înotând pe

apă a spus, cu glas domol un descântec și apoi ridicând mâna în sus i-a poruncit să stee și șerpele s'a opri.

După care N. Păscaru s'a dus la el într'o barcă în care au intrat și cei doi Academicieni. Ajungând în largul lacului unde se oprise șerpele l'a găsit plutind și increment în formă de spirală și numai cu capul afară, la suprafață.

Șerpele la porunca celui care'l domina s'a suit pe mâna și pe gâtul lui umblând ușor cu capul și cu limba scoasă chiar și pe obrazul lui Păscaru, în asistența celor de față. Apoi a început un alt descântec și i-a poruncit să iasă din Barcă și l' rugați șerpele a sărit în lac și s'a tot dus. Comunicarea acestui fapt cum am spus a fost făcută de DI. Brătescu la Academie și noi informația o ținem chiar dela unul din cei doi Academicieni care au asistat și au întovărășit în barcă pe Păscaru.

O. Rugămintele DI. Academician Brătescu și cel lalt Domn N. N.

Cu om. vă rog să binevolți a vă mai abate pela Păscaru și l' rugați în numele tuturor bunilor Români ca să binevoiască DI. Păscaru să descante și să ipnotizeze ploșnițele parazite (așa zise jidani)

Păscarule!

Și când vei fi gata cu descântecul și ipnotizarea în contra ploșnițelor să le strâgi în gură mare la Palestina măi jidani!

La Palestina!

Gh. Ignaciuc, țaran fascist.

LOCALE.

Speculația jidovească.

În atenția dlui Primar.

Aflăm cu multă plăcere, că monopolul vinderei ziarelor românești pe teritoriul orașului nostru, a fost luat în fine din mâinile ovreilor Löbl, Klein și Sándor, acordându-se românilor.

Se știe că aceste firme de jidani, au realizat câștiguri mari din vinderea ziarelor, încât după cum se spune, ovreii Sándor a fost în stare pentru o sumă mare, să obțină localul din strada principală, fosta tutungerie a Dnei Trailescu.

Am rămas surprinși, când ne-am pomenit într'o bună zi cu ovreul Sándor în fața prefecturii cu prăvălia sa, când un comerciant român nu e în stare să câștige un local, nici la periferie.

Din considerare pentru văduva de războiu amintită, am trecut la ordinea zilei, dar știrea care circula în public, ne revoltă cu atât mai mult.

Primăria orașului nostru, a acordat dreptul de vindere a ziarelor dlui I. Martin invalid de război și Dnei Trailescu.

Cum a auzit de aceasta ovreul Sándor, s'a prezentat la dl Martin, oferindu-i 5000 Lei, lunar, pentru a-i concesiunea lui dreptul de colportaj. Cum e și natural, prietenul nostru dl Martin, a dat jidanul pe usă afară.

Să nu credeți însă, că Sándor s'a dat bătut. A intervenit la Dna Trailescu și după cum nise comunică și aflăm cu mult regret, au și ajuns la înțelegere.

Dna Trailescu s'a prezentat în redacția ziarului „Universul” din București, cerând monopolul de vindere a acestui ziar, pentru D-Sa și Sándor. Redacția amintită a refuzat să facă tovarășie cu ovreul.

Am dori să fim desmințiti, iar până atunci atragem atenția dlui primar, ca în conformitate cu legea, să pună în vedere Dnei Trailescu, că nici legea, nici opinia publică românească, nu va mai admite, o nouă, eventuală înțelegere și trafic cu jidanii.

Aflăm că dl primar Anghel, a făcut un „scheft” bun, deschizând împreună cu un jidan, o vinărsărie — întreprindere de fier rachieu — în Siria. Știm că jidanul s'a adresat și vrednicului comerciant român din Ghioroc, dlui Augustin Butariu, dar acesta a refuzat tovarășia cu perciunatul.

Totuși și-a găsit sacul petecul. Când toți luptăm în contra alcoolismului, dl primar Anghel István din Arad, se aliază cu un jidan, în afaceri de spirit și rachieu.

Zum wohl die Primar!

Taina succesului.

Câte gânduri bune nu dau faliment? Câte planuri frumoase nu se prăbușesc îngropând cu ele iluzii (visuri) și energie risipită zadarnic? Câte vieți nu se trec în încercări sterpe fără a ajunge la țintă numai și numai din cauza că în fața celor dintâi piedeci ce se opun în fața noastră ne pierdem nădejdea izbânzii și a succesului, neavând încredere în puterile noastre?

Da! Una dintre cele mai mari piedeci ale succesului în viață este *necunoașterea noastră proprie*. Falitul vieții își poate atribui falimentul în primul rând faptului că nu știe cântări puterile, nu știe prețui calitățile și nu are încredere în sine însuși. Cauza nesuccesului nu trebuie căutată în împrejurările din afară ci în starea noastră sufletească. E adevărat cuvântul care zice că *puterea contrarului e slăbiciunea noastră*.

De câteori nu ni-se dă să vedem reușind în viață oameni fără deosebite calități, oameni lipsiți de darul inteligenței scăpătoare, pe când mulți înzestrați cu însușiri alese dau faliment sgre a-și încheia viața plină de desamăgiri fără a putea arăta vre-un rezultat al opintirilor lor.

De ce aceasta?

Pentru că în toate acțiunile lor au fost stăpâniți mai mult de teama piedecilor ce mai de multe ori le văd mai mari de cât sunt, decât de voința hotărâtă de a merge înainte. Pentru că în loc să-și dea bine seamă de valoarea lor, vedeau numai valoarea altora, desprețuindu-se pe sine.

Dar în acest caz e foarte firesc ca omul neîncrezător în sine să fie cuprins de îndoială, ceea ce înseamnă pierderea încrederii în puterile proprii, din care urmează slăbirea voinții și a rezistenței, fără de cari nu poți ajunge la țintă.

Viața am putea-o asemăna cu o alergare de întrecere. Dacă cei ce se întrec s'ar uita la rivalul său și și-ar face gânduri grele văzându-l mai puternic, mai musculos și mai pieptos, i-s'ar vârfi o îndoială în sân și astfel cuprins de teama că nu va birui, a pierdut fuga încă înainte de ce s'ar fi pornit la întrecere.

Astfel vedem că taina succesului depinde dela încrederea în sine și dela voința îndărătnică cu care mergem spre el. Calitățile alese nu sunt decât mijloace mai bune pentru a succeda mai ușor, dacă suntem bărbați, știm ce vrem și vrem înduplecat ceea ce dorim. Slab nu e cel slab, ci cel laș. Iar cel stăruitor se va bucura de roadele muncii sale secerând succesul. O. B.

— *Dr. IULIU VICAS, fost primasistent de clinică universitară, specialist pentru boalele de ochi, gât, nas și urechi, reîntorcându-se din străinătate, și-a reînceput consultațiunile în Arad, B-dul Regina Maria nr. 17.*

— *Abonați ziarul „Voința Poporului” și cereți Statutele, programul și regulamentul „Ligei Apărării Naționale Creștine.”*

O comună să plânga contra jidanului.

Nu sunt încă 2 luni de când locuitorii comunei Milova au pornit o acțiune comună împotriva liftei Itic Marhaim, după ce părea că a luat cunoștință, că de fapt e în țara românească.

Ce a făcut ce n'a făcut, azi iară își continuă-parecă într'un stil mai mare și mai rafinat șarlataniile acela, care lucră cu muncitorii români și în prima zi de paști și care — precum zice el — nu să teme de legea românească că doar el e jidan. Ca și când n'ar fi pățit nimic azi iarăși a reînviat, mulțămîntă proptelilor naționale ce'l sprijinesc.

Cu viclesugul lui rafinat a știut în-paiangeni în mreja lui pe primarul comunei, trimițându-l în duminicile 11 și 18 a lunii Octomvrie în pădure săi facă cu clăcași mai multe cocini pentru cei vr'o 100 porci cei țâne în pădurea satului la jir.

Nu ne miră viclesugul cu ce acaparează pe cei mai mari, dar ne miră in pertinenta îndrăzneală cum? tocmai cu ajutorul organelor de control calcă legea repausului duminical, răzând în pălmi de cei ce se silesc a câștiga nației — istovită total de greul lucru săptămânal — puțină odihnă fizică. Oare nu se tem aceia că'l va ajunge blăstămîntul poetului Eminescu:

Cine-a îndrăgit străinul
Mâncaiar inima căniui

Parcă n'am fi crezut, de nu ne-ar fi cercetat la redacție 2 meseriași miloveni, cerându-ne sfat și modul de a începe o acțiune pentru a putea fi dezbrăcați de lifta aceasta păgână și fără de legile lui strigătoare la cer

Să răspundă autoritățile.

Jidanii la orașe.

În țara noastră clasa mijlocie, care stă la orașe e împănată cu străinii. Străinismul orașelor e așa de învederat în cât transformă aspectul majorității din centrele noastre mari. Te crezi, ori unde numai în România nu. Coeficientul jidanilor în special este într'o disproporție dureroasă cu elementul autohton. Sunt orașe cu 3/4 din populație jidovească. Altele sunt împănate cu Unguri, Nemți, Ruși.

Fără îndoială, dincolo de barierele orașelor întâlnești tot portul național românesc. Dar nu despre asta e vorba, ci de înstrăinarea orașelor.

Acestea nu ne mai aparțin. Și acestei stări de fapte îi urmează pierderea tuturor orașelor noastre. E o realitate, pe care nu trebuie să o acoperim ci s'o analizăm cu atenție căci de ia depinde propășirea societății românești.

Remediul e simplu, în cazul când mijloacele de îndreptare sunt urmărite cu stăruință. Trebuie ca să fim convinși că comerțul, care alcătuiește în bună parte această clasă trebuie să treacă treptat în mâinile noastre. Să căutăm deci să îndrumăm energiile tinere către școlile comerciale, cari deschid perspective nebănuite tuturor voințelor tenace și perseverente. Să mărim numărul școlilor comerciale și să ne răspândim comerțul nostru, ajutat de o solidaritate strănsă, în ținuturile alipite și astfel să excludem progresiv pe comercianții jidani și străini.

Cetățenii! Nu uitați că liceul nu deschide atâtea posibilități copiilor voștri ca școlile comerciale. Nu vă imbulziți la liceu ci îndreptați-vă către școlile comerciale cari vor da un viitor mai frumos copiilor voștri și vor da și soluția unei grele probleme naționale.

Rada Costin.

ȘTIRI DE TOT FELUL

ORDIN

Cătră toate organizațiile fasciste din circumscripția Lugoj.

În vederea alegerilor dela Lugoj, toate Fasciile din comunele: Bara, Lăpusnic, Spata, Dobrești, Rădmănești, Mănăstir, Leucusești, Sudriași, Susani, Jupani, Cladova, Cutina, Ohaba-Lungă, Ierșnic, Răchita, Valea-Lungă, Hezeriș, Ciciova, Nevrincea, Păru, Balaș, Fădimac, Târgoviște, Gruni, Coșteul-Mare, Coșteul-Mic, Sălha, Bărna, Botești, Drinova, Jurești, Pogănești, Sărâzani, Herendești, Satu-Mic, Oloșag, Boldur, Hodoș, Jabăr și Lugoj, vor forma comitete locale; iar comitetele vor compune, de urgență, listele membrilor și aderenților cu drept de vot, și le vor trimite la ziar. Șefii posturilor se vor întruni pentru a pregăti planul turneului electoral în conștelegere cu dnul Dr. Const. Murariu, medic în Lugoj, dela care se pot lua ori-ce informațiuni.

Comitetul executiv.

ORDIN

Cătră toate posturile fasciste din Ardeal și Banat.

Convinși fiind, că numai cu puteri unite vom duce lupta F. N. R. la bun sfârșit, toate org. naționaliste creștine: Fascia Națională Română, Acțiunea Românească și Liga Apărării Naționale Creștine, ne-am întrunit într'un congres la 17-18 Septemvrie 1925, în București, unde s'a decis unirea tuturor grupărilor cu numele: „Liga Apărării Naționale Creștine”, în frunte cu neobositul luptător A. C. Cuza.

Vă rugăm deci a lua act de aceasta și a continua propaganda cu același zel și devotament și pe mai departe, ca comitete comunale, în noua noastră organizație. Despre aceasta ve-ți bine voi a încunoștința atât ziarul nostru, cât și comitetul central al L. A. N. C. din București str. „Romulus” No. 35. — *Dr. D. Benea; Prof. Virgil Pau.*

M. S. Regele după deschiderea parlamentului la care a citit mesajul la esire i-a strâns călduros mână Generalului Avarescu zicând: „Mi mulțumesc Dle General că ai finit să nu te absentezi ca alții la citirea mesajului meu.”

Domnul Goldiș a trimis un ultimatum Domnului Maniu somându-l să ducă repede la sfârșit pertractările cu țărăniștii amenințându-l că dacă nu ține cont de sfatul său în scurt timp va părăsi partidul dimpreună cu gruparea ce-l incunjoară.

— *Advocații vor trebui să se prezinte la debateri pentru viitor în uniformă așa numită robă.*

— *Curtea de casație din Buda Pesta cu ocaziunea unor procese și după avizul Ministerelor de Război și Externe au recunoscut legalitatea ocupării B.-Pestei din partea României.*

— *Studentii, cari au fost anul trecut excluși de la cursurile universității din Iași au fost amnestiați. Sperăm că această procedură nobilă o vor urma-o și celelalte universități.*

— *D-șoara More Doval din Nădlac și Dl Ing. Vasile Popoviciu din Arad s'au logodit. Sincerile noastre felicitări și urări de bine. (Nazdar-M.)*

— *Preotul gr. or. român din Arpatac înparte nafora la credincioși pentru un leu bucata etc. (cîia ce nouă nu se vine a crede).*

— *Salariile funcționarilor să se plătească începând cu anul nou la ziua întâi a fiecărei luni.*

— *În Franța au avut loc ciocniri sângeroase între comuniști și poliție. Deputatul comunist Doriot lovind cu piciorul pe un polițist a fost crunt bătut și arestat.*

— *Între Grecia și Bulgaria era să izbucnească un războiu. La intervenția României însă și-au retras trupele trecute pe teritor străin. În ciocniri avute au fost mai mulți morți de ambele părți. Foarte mult a avut de suferit zecile de mii de locuitori bulgari, cari au părăsit orașele și satele bombardate de greci.*

— *Eminentul avocat Dr. GHEORGHE RUSU fost lichidator al Direcțiilor bunurilor din Arad și Cluj, și-a deschis biroul advocațional în București Strada Traian, No. 159.*

— *Perclunatul bolșevic Max Goldstein care a aruncat bombe în senat după un post „cușer” și-a dat sutlețul în mâinile lui Scaraschi. Ne-am bucura dacă iar urma toate rudele și tovarășii de principii.*

— *O mamă vitreagă, care voia să ucidă doi copii ascunși deja în pod, când s'a urcat pe scară s'a rupt scara și a căzut și a murit strâpunsă de cuțitul cu care voia să ucidă copiii.*

2203--1925 ef.

Extract din publicațiunea de licitație.

În urma cereri de executare făcută de urmăritoarei Margareta Rugea contra urmăritului Ebergényi Vilhelm,

Judecătoria

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Erdeiș, circumscripția Judecătorei Chișineu cuprinse în cf. a comunei Erdeiș Nr. prot. cf. 845 Erdeiș A. I. 1, No. top. 1920/870, trifoieste proprietatea alui Ebergényi Vilhelm cu prețul de strigare de 30.000 lei, pentru incasarea creanței de 2000 lei, capital și accesorii,

Licitațiunea se va ține în ziua de 23 luna Decembrie anul 1925 ora 4 la casa comunei Erdeiș.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție în număr sau în efect de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX 1881, § 21 legea XL 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeaș parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25 XLI 1908). Dat

Chișineu, la 20 luna Sept. 1925.

(ss.) Dr. Lörinczy,
judecător.

Cetiți și răspândiți ziarul:

VOINȚA POPORULUI